

CURIERUL FISCAL

ISSN 1841-7779
Preț 19,90 lei

20 Mai

Revistă lunară de impozite și taxe

Nr. 5/2009

Colegiul director

Ioan Condor
Horia Cristea
Tatiana Moșteanu
Radu I. Motica
Petru Iacob Păntea
Gheorghe Piperea
Mihai Ristea
Dan Șova
Marin Toma
Constantin Tulai
Ion Turcu

Redactor-șef
Lucian Țăpu

Redactor-șef adjunct
Mihai Brăgaru

Din cuprins

- Impozitul pe venitul din vânzarea părților sociale deținute de persoanele fizice române către nerezidenți – teorie și practică
Raluca Mocanu, Mariana Barbu
- Impozitul forfetar – soluție de creștere a veniturilor bugetare
Mihai Antonescu
- Sportivi versus persoane impozabile în materia TVA
Bogdan Iacob
- Tratatamentul fiscal al penalităților contractuale – încălcarea unei libertăți fundamentale a Uniunii Europene
Mihaela Pobaci, Alexandru Boboc
- Modificarea Codului fiscal – un pas înapoi
Mădălina Gatu
- Beneficiarul efectiv în impozitarea internațională
Andreea Mitriță

www.curierulfiscal.ro

Modificarea Codului fiscal – un pas înapoi

Mădălina Gatu¹

Stabilitatea în legislația fiscală – intenție exprimată de legiuitor la intrarea României în Uniunea Europeană – a rămas doar la nivel declarativ. Efectele crizei economice s-au arătat și în domeniul fiscalității, guvernul încercând din răzputeri să sporească veniturile bugetare prin adoptarea unor măsuri care nu numai că sunt o povară poate mult prea grea pentru contribuabili, dar contrazic intenția declarată de a asigura un mediu fiscal stabil pentru aceștia.

Apariția Ordonanței de urgență a Guvernului României nr. 34/2009 din 14 aprilie 2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale² aduce modificări și completări Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal referitoare la stabilirea impozitului pe profit/venit datorat, limitarea deductibilității unor categorii de cheltuieli, limitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată, precum și modificări ale Codului de procedură fiscală – Ordonanța Guvernului nr. 92/2003.

1. Modificări aduse Codului fiscal

1.1. Impozitul pe profit/venit

1.1.1. Introducerea impozitului minim

Ordonanța introduce noțiunea de „impozit minim pe profit/venit”. Astfel, art. 18, care până la apariția ordonanței amintite făcea referire la impozit minim exclusiv în cazul barurilor de noapte, cazinourilor etc., se modifică prin introducerea unor noi alineate care implementează impozitul minim și pentru celelalte categorii de contribuabili, cu excepția persoanelor juridice și fizice străine care obțin venituri din România, altfel decât printr-un sediu permanent, precum și a persoanelor scutite de la plata impozitului pe profit.

Impozitul minim se stabilește în funcție de veniturile totale [veniturile excluse sunt prezentate la alin. (4)] înregistrate la data de 31 decembrie a anului precedent. Contribuabilii care obțin un impozit pe profit/venit mai mic decât suma impozitului minim pentru tranșa de venituri totale corespunzătoare vor fi obligați să plătească acest impozit minim aferent tranșei de venituri. Prima tranșă de venituri anuale este de la 0 la 52.000 lei, pentru care impozitul minim anual este stabilit la 2.200 lei.

Pentru stabilirea veniturilor totale anuale nu se iau în calcul venituri precum: venituri din variația stocurilor, venituri din producția de imobilizări corporale și necorporale, venituri din reducerea sau anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere, venituri din despăgubiri de la societățile de asigurare etc.

- Reglementări privind societăți comerciale bancare – persoane juridice române și sucursale din România ale băncilor persoane juridice străine:

Contribuabilii nou-înființați vor efectua plăți anticipate în contul impozitului pe profit la nivelul impozitului minim anual aferent primei tranșe de venituri totale din grila de impozit, recalculat în mod corespunzător cu perioada impozabilă. În cazul în care contribuabilii amintiți au beneficiat de scutiri de la plata impozitului pe profit, iar în anul curent nu mai beneficiază de astfel de facilități, impozitul pe profit pentru anul precedent care determină baza plăților anticipate de impozit este cel din declarația din anul anterior, inclusiv impozitul pe profit scutit. Contribuabilii care în anul 2008 au înregistrat pierdere fiscală, în anul 2009 sunt obligați să facă plăți anticipate în contul impozitului pe profit în sumă egală cu o pătrime din impozitul minim anual stabilit în grila de impozitare.

- Reglementări privind contribuabilii obligați la plata impozitului pe profit, alții decât societățile bancare, precum și privind contribuabilii care datorează impozit pe veniturile microîntreprinderilor:

a) Pentru trimestrul II, impozitul pe profit calculat se va compara cu impozitul minim stabilit în funcție de tranșa aferentă veniturilor realizate în anul precedent. [Notă: impozitul minim aferent trimestrului II se determină prin împărțirea sumei anuale la 12 și înmulțirea cu 2 – numărul de luni din trimestru după aplicarea ordonanței]. Astfel, impozitul datorat este maximul dintre impozitul pe profit calculat și cel minim aferent tranșei de venit;

b) Pentru trimestrul III și IV procedura este similară, cu excepția impozitului minim aferent tranșei care se va calcula împărțind la 12 și înmulțind cu 3 – numărul de luni din trimestru.

Notă: Prevederile sunt aplicabile și pentru contribuabilii care datorează impozit pe veniturile microîntreprinderilor. Stabilirea impozitului se face prin compararea impozitului pe veniturile microîntreprinderilor cu impozitul minim aferent tranșei de venit, recalculat corespunzător perioadei fiscale.

1.1.2. Limitarea deductibilității cheltuielilor cu combustibilul

- În perioada 1 mai 2009 - 31 decembrie 2010 cheltuielile cu combustibilul pentru vehiculele rutiere motorizate care sunt destinate exclusiv pentru transportul rutier de persoane cu greutate maximă autorizată mai mică de 3.500 kg și cu un număr de maxim 9 scaune de pasageri nu sunt deductibile. **Excepție** de la regulă o reprezintă vehiculele utilizate exclusiv pentru intervenții, reparații, curierat, transport de personal la și de la locul de muncă, transportul de persoane cu plată, închirierea către alte persoane, cele utilizate de agenții de vânzări și de agenții de recrutare a forței de muncă.

Notă: Prevederea se aplică și pentru stabilirea venitului net din activități independente – art. 48 C.fisc.

- Cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații, exclusiv cele cu combustibilul, aferente autoturismelor folosite de persoanele cu funcții de conducere sunt deductibile limitat la un singur autoturism folosit de persoanele respective.

În normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt incluse definiții privind fiecare dintre categoriile de autovehicule exceptate de la această regulă.

¹ Mădălina Gatu este Tax Manager la Voicu & Filipescu SCA.

² M. Of. nr. 249 din 14 aprilie 2009.

1.1.3. Impozitarea rezervelor din reevaluare

Rezervele din reevaluările mijloacelor fixe, inclusiv ale terenurilor, efectuate după data de 1 ianuarie 2004, se impozitează concomitent cu înregistrarea amortizării fiscale, respectiv la momentul scoaterii din gestiune a acestora. Totuși, rezervele reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluare, efectuate după 1 ianuarie 2004, existente în soldul contului 1065 la 30.04.2009, care au fost deduse la calculul impozitului pe profit, se impozitează numai la momentul schimbării destinației acestora, conform prevederilor aplicabile anterior.

1.2. Taxa pe valoare adăugată

1.2.1. Limitarea dreptului de deducere a TVA

Ordonanța aduce modificări privind scutirea, respectiv limitarea dreptului de deducere a taxei pe valoare adăugată.

Astfel, începând cu data de 1 mai 2009 până la data de 31 decembrie 2010 inclusiv, **nu se deduce taxa pe valoare adăugată aferentă achizițiilor** vehiculelor rutiere motorizate care sunt destinate exclusiv pentru transportul rutier de persoane cu greutate maximă autorizată mai mică de 3.500 kg și cu un număr de maxim 9 scaune de pasageri. De asemenea, **nu se deduce taxa pe valoare adăugată aferentă achizițiilor de combustibil** pentru aceste vehicule. **Excepție** de la regulă reprezintă vehiculele utilizate exclusiv pentru intervenții, reparații, curierat, transport de personal la și de la locul de muncă, cele utilizate de agenții de vânzări și de agenții de recrutare a forței de muncă, vehiculele utilizate pentru transportul de persoane cu plată, vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru închirierea către alte persoane, transmiterea folosinței în cadrul unui contract de leasing financiar sau operațional.

Prevederile nu se aplică pentru avansurile achitate înainte de data de 1 mai 2009 pentru valoarea totală sau parțială a vehiculelor, dacă livrarea intervine după această dată.

Vor fi scutite de taxa pe valoare adăugată livrările de bunuri care au fost afectate unei activități scutite, dacă taxa aferentă bunurilor respective nu a fost dedusă, precum și livrările de bunuri la achiziția cărora nu s-a dedus taxa pe valoare adăugată.

1.2.2. Perioada fiscală

Se stabilește (în funcție de exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare) momentul trecerii de la trimestrul calendaristic la luna calendaristică, ca și perioada fiscală în cazul unei persoane impozabile care efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România.

Schimbarea perioadei fiscale trebuie notificată la organul fiscal competent prin depunerea unei declarații de mențiuni în maxim 5 zile lucrătoare de la finele lunii în care intervine exigibilitatea achiziției intracomunitare.

1.3. Accize – comercializarea în sistem angro produse energetice

Ordonanța stabilește faptul că operatorii economici care intenționează să comercializeze în sistem angro produse energetice, alții decât antrepozitarii autorizați și operatorii înregistrați, sunt obligați să se înregistreze la autoritatea fiscală.

Procedura de înregistrare și condițiile se vor stabili prin Ordin A.N.A.F. Operatorii economici care comercializează astfel de produse în sistem angro sunt obligați să se înregistreze în termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial a respectivului Ordin A.N.A.F.

Neîndeplinirea procedurii și condițiilor de către operatorii obligați prin ordonanță constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei și confiscarea sumelor rezultate din vânzarea produselor, iar pentru operatorii economici care deja comercializează produsele în sistem angro și nu îndeplinesc procedura și condițiile din viitorul Ordin A.N.A.F. după termenul de 90 de zile, se poate aplica suplimentar și măsura opririi activității de comercializare a produselor accizabile pe o perioadă de la 1 la 3 luni.

2. Modificări aduse Codului de procedură fiscală

2.1. Contravenții și sancțiuni în cazul declarațiilor recapitulative

Se stabilesc faptele care constituie contravenție (nedeținerea, respectiv depunerea incorectă/incompletă a declarației recapitulative) și sancțiunile aferente acestei contravenții (amendă 2% din suma totală a achizițiilor/livrărilor intracomunitare de bunuri nedeclarate, respectiv din diferențele nedeclarate).

În cazul în care corectarea declarației ulterior termenului legal de depunere nu se datorează unui fapt imputabil persoanei impozabile, aceasta nu va fi sancționată contravențional. Corectarea declarației recapitulative până la următorul termen de depunere a declarației conduce la reducerea cu 50% a amenzii.

Corectarea până la data de 30 mai 2009 a declarațiilor recapitulative cu termene de depunere anterioare datei de 1 mai 2009 conduce la nesancționarea contravențională a persoanelor impozabile care depun aceste corecții.

Prevederile Ordonanței au intrat în vigoare începând cu 1 mai 2009.

3. Concluzii

Apariția noilor reglementări, care au fost succint prezentate în acest articol, reprezintă un ajutor menit să aducă o infuzie de venituri bugetului statului, dar constituie totodată un pas înapoi în sprijinirea firmelor în încercarea lor de a dezvolta o activitate prosperă.

Relaționarea impozitului datorat în anul curent de veniturile înregistrate în anul anterior, fără o regularizare la închiderea exercițiului financiar curent, poate genera în multe situații discrepanțe, mai ales în contextul crizei actuale, când veniturile firmelor sunt într-o continuă descreștere. Astfel, o companie care în anul anterior a generat o cifră de afaceri mare poate fi obligată să plătească un impozit minim aferent tranșei respective în condițiile în care, poate, în anul curent a făcut eforturi să mențină personalul la nivelul anului trecut, deși cifra de afaceri s-a redus la jumătate și face eforturi mult mai mari din punct de vedere financiar pentru atragerea de noi clienți.

Se poate ridica astfel întrebarea: modificarea politicii fiscale reprezintă un pas înainte sau un pas înapoi? Răspunsul îl poate da fiecare dintre noi, pentru că noi, contribuabilii, suntem cei mai în măsură să cuantificăm „beneficiile” noilor reglementări fiscale.